Է՝ ՏԱՐԻ 2075 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 6 ՔԱՂՈՑ 1383–Հ. Տ. 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1890–Ե Տ. 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1890–ՀԻՋՐ. 13 ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1308 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ՀՐՈՒՊԱՐԿՈՒՄ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ԹԵՐԹԻ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آره‌وللك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամագլուխով	160
» » Վեցամսեայ »	80
» » Եռամսեայ »	40
Դուրսը »	200
» »	100
Օտար երկիրներ »	50
» »	25
Դուրս գրուած Թերթերու համար	Նոյնութեան վրայ 4 Փիաստր եւ չորս

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Անցեալ շաբթուն, Ֆրանսայի Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ, ջերմագին վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ՝ Փարիզի հիւանդանոցներէն Գթութեան քոյրերուն արտաքսման խնդրոյն վրայ։ Միապետական-կաթոլիկ կուսակցութիւնն այս խնդիրն յուզելու հոգն յանձնած էր բժշկի մը, որպէս զի գիտութիւնն եւս իւր աջակցութիւնն ընծայէր քաղաքական դատի մը։ Տքթ. Տէփրէ շատ լաւ կատարեց իւր պաշտօն։ Նախ յիշեցուց թէ խնդիրը քաղաքական չէ, այլ արդարութեան, մարդասիրութեան և ողջմտութեան խնդիր մ'է։ Ներքին գործոց նախարարին շրջաբերականներէն կ'երեւի որ եթէ վարչային յանձնաժողով մը Գթութեան քոյրերն իւր շրջանակի հիւանդանոցներէն հանել ուզէ՝ պէտք է իւր մտադրութիւնն իմաց տայ զանազան իշխանութեանց, որոց կարգին մէջ քաղաքային խորհուրդ չե'ն յիշուած։ Բայց Փարիզի քաղաքային խորհուրդն հիւանդանոցներէն հանեց Գթութեան քոյրերն առանց իրաւունք ունենալու, երբ հանրային կարծիքն այսպիսի տնօրինութիւն մը չէր պահանջեր։ Քաղաքային խորհրդոյն հաճոյ լինելու համար, կառավարութիւնը ներքին գործոց նախարարութենէն կախում ունեցող երկ հաստատութիւններէ հանեց Գթութեան քոյրերը։ Թոշակաւոր հիւանդապահ կանայք չեն կրնար ունենալ անձնուիրութիւնն այս մայրապետաց, որք առանց նիւթական ակնկալութեան՝ հոգւով ու մարմնով ենձնուիրապէս կը դարմանեն իրենց խնամոց յանձնեալ հիւանդները։ Մինչ գթութեան քոյրերուն համար ամիսն 200 ֆր. միայն ծախք կը լինէր, վարձեալ աշխարհական հիւանդապահ կանայց ամեն մէկուն կը վճարուի 700 ֆր. ամսական, և եթէ բնակարան չտրուի՝ 1,800 ֆր։ Եւ այս ծառայութեան կը կոչուին ընդհանրապէս սպասուհիներ որք ուրիշ գործ չեն կրցած գտնել։ Իրաւ, վարժոցներ բացուած են հիւանդապահներ հասցնելու համար, այր թէ կին։ բայց թէեւ արուեստը սովրեցնել կարելի է, գթութեան քոյրերուն հոգեսէր եւ անձնուէր եռանդն այս թոշակաւոր պաշտօնէից հաղորդել անկարելի է։ Գթութեան քոյրերը վանելով եւ անոնց տեղ աշխարհական կիներ դնելով հիւանդանոցներու մէջ, 1881էն ի վեր ութ միլիոն ֆր.ի բացառիկ ծախք մ'եղաւ, որոյ գոնէ հինգ միլիոնը կրնար խնայուիլ, եթէ աշխարհականացումն ի ծայրայեղութիւն չտարուէր։ Այս կողմէ ծախուց աճման փոխարինելու համար, հիւանդներուն ստորին տեսակ կերակուր և սովորականէն պակաս գինի կը տրուի։ Բայց դիտել պէտք է որ ի Ֆրանսա այսպիսի միջոցներով կրօնի հալածանքը ժողովրդեան մէջ դժգոհութիւն յառաջ բերել սկսած է։ Արդի կառավարութիւնն հետամուտ պէտք է լինի միտքերն ու սիրտերն հանդարտեցնելու, և չհալածելով գթութեան քոյրերը, կարելի է թէ՛ հիւանդներուն բարիք ընել և թէ Հանրապետութեան շահերուն ծառայել։

* *

Ներքին գործոց նախարար Պ. Քոնթան պատասխանեց թէ հանրային աղքատախնամ վարչութեան տնօրէնն, աջակցութեամբ իւր խորհրդին, ամեն բան տնօրինած է իւր պատասխանատուութեան ներքեւ, թէեւ Փարիզի կառավարչին և ներքին գործոց նախարարութեան իրաւասութեան ենթարկեալ է։ Ցիշեալ խորհուրդը կ'ընտրէ հիւանդապահ կիներն, և իւր այս իրաւունք երբեք չէ հերքուած։ Աղքատախնամ վարչութեան տնօրէնին իշխանութիւնն եւս կարելի չէ զլանալ։ Երբ քաղաքային խորհուրդը փափաք ցուցուց քանի մը հիւանդանոցներ աշխարհականացնելու, Փարիզի կառավարչութիւնը պայմանդրաւ որ նախ աշխարհական հիւանդապահներ հասցնէ խորհուրդն, և ապահովէ թէ ամեն հիւանդ պիտի արտօնուի քահանայ մը տեսնելու։ Այս պայմանք կատարեցան։ Ուստի և անձնուէր խումբ մը կազմուեցաւ հիւանդապահներու, որք աքանչելապէս կը կատարեն իրենց պաշտօն։ Աշխարհական հիւանդապահներէն ո՛չ մին զլացաւ երթալ հոն ուր համաճարակ հիւանդութիւնք կը տիրէին։ Պ. Քոնթան հերքեց այն կարծիք թէ ինք հիւանդանոցներու գթութեան քոյրերուն թշնամի է։ Ինք որ երբեմն ի Թոնքին գտնուած է՝ գթութեան քոյրերը Ֆրանսայէն 5,000 փարսախ հեռի նոյնքան անձնուէր գտած է որքան են ի Փարիզ։ Բայց աշխարհական հիւանդապահ կիներն ալ այս կրօնաւորուհիներէն վար չեն մնար անձնուիրութեամբ, ճարտարութեամբ և աշխատասիրութեամբ։

Պ. Քոնթան այս առթիւ յիշեցուց Տքթ. Տէփրէի թէ ինք (բժիշկն) 1876 ին մեծաւ սաստկութեամբ հարուածած էր գթութեան քոյրերը։ Նախարարին այս դիտողութեան վրայ ժողովը խանդարեցաւ։ Քանի մը միապետականք, մանաւանդ կրկսոն Պ. Փոլ տը Քասանեաք, աղմկալի ձեւով միջամտեցին, թէեւ ծայրայեղ ձախակողմին ո՛չ նուազ կորովի ձայները կը խեղդէին Աջակողմեան ժխորը։ Վերջապէս, 176ի դէմ 353 քուէով ժողովը պարզ օրակարգ քուէարկեց, խնդիրը փակեցաւ, այսինքն՝ Ճաց ուր որ է։

* *

Ո՛չ միայն միապետական-կաթոլիկ կուսակցութիւնն այլ և չափաւոր Հանրապետականներէն շատեր կը խոստովանին թէ գթութեան քոյրերը, թէեւ կրօնական եռանդէ մղեալ, բայց դրապէս օգտակար ծառայութիւն մը կը մատուցանեն՝ մարդասիրաբար և անձնուիրաբար դարմանելով հիւանդները։ Ոչ-կաթոլիկ կուսակցութիւնն ալ, որ այսօր մեծամասնութիւն է, կը պնդէ թէ գթութեան քոյրերը կրօնային եռանդեամբ կաթոլիկութեան դատին միայն կը ծառայեն, և թէ հիւանդապահներու մասնաւոր վարժոցէն ելած այխարհական կանայք անոնցմէ ո՛չ նուազ պարտաճանաչ են, և արուեստին աւելի տեղեակ։ Ուստի, ուր որ քաղաքային իշխանութիւնք, ներկայացուցիչք ժողովրդային մեծամասնութեան, չուզեն իրենց ծախիւք պահուած հիւանդանոցներու մէջ գթութեան քերց ծառայութիւնը, կառավարութիւնը չի կրնար զանոնք արգիլել աշխարհական հիւանդապահներ գործածելէ։

ՓԱՌՆԷԼ՝ ԽԵԼԱԿՈՐՈՑՍ

Հեռագիրը ծանոյց արդէն թէ ի Քիլքէնի հակափառնէլեան ընտրելին Սբր ձօն Փօփ Հէնէսի յաջողած է ընդդէմ Փառնէլեան ընտրելոյն։ Այս ընտրութեան երկոքին հակընդդէմ կուսակցութիւնք մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէին, իբրեւ առաջին պատեհառիթ իմանալու թէ Իռլանտայի ժողովուրդը տակաւին հաւատարիմ կը մնայ Փառնէլի, թէ կը հետեւի Իռլանտայի խորհրդարանական կուսակցութեան մեծամասնութեան՝ բաժնուելով Փառնէլէ։ Ի Քիլքէնի Իռլանտայի ձայնը լսելի եղաւ։ Ցեսնենք հիմակ ի՛նչ պիտի ընէ Փառնէլ։

Այս ընտրութենէն յառաջ, անկեալ կուսակցապետն յուսահատական ճիգեր ըրաւ ժողովուրդն իւր կողմ պահելու համար։ Ընտրական պայքարի միջոցին իւր գլխուն նետուած ափ մը ցեխը մեծ դրամագլուխ ըրաւ իրեն, և խոշոր լաթերով գլուխը փաթթած և աչքերը փակած, տան մը պատշգամէն բանախօսութիւններ ըրաւ։

Արդ, դիտուեցաւ որ Փառնէլի խօսքերն այլ եւս կապ չունին իրենց մէջ։ Ինք որ միշտ այնքան կոկիկ, կանոնաւոր, սեղմ պարբերութեամբք կ'ատենաբանէր, ամեն խնդիր տրամաբանօրէն խորհրդածելով և պատշաճապէս ներկայացնելով իւր ունկնդրաց, խենդուկ մէկը դարձած է, որոյ խորհրդածութիւնք բացագանչութիւններ են, և քննադատութիւնք՝ հայհոյութիւններ պարդապէս։ Օրուան ընտրական խնդրոյն վրայ խօսած ժամանակ, յանկարծ ընդհատեց իւր խորհրդածութիւն, և ըսաւ։ «Այո՛, ինկա՛յ, բայց թէ որ ինկայ, պատճառը տսա է որ այնպիսի փորձութեան մը ենթարկեցայ որուն ո՛չ մէկ մարդ «կրնար դիմադրել»։

Այս պահուս իւր պաշտօնակից և բարեկամ Պ. Ձոն Ռէմմոնտ, որ քանի մը վայրկեանէ ի վեր մտահոգ կը դիտէր առաջուան համբաւաւոր Փառնէլին զառանցանքն, անոր ուսին թեթեւապէս զարնելով ըսաւ։ «Աղէկ կ'ընես եթէ կանգ առնուս, Փառնէ՛լ»։

Բարեբախտաբար, այս պահուս լուզարկաւորութիւն մը կ'անցնէր հրապարակէն, և Փառնէլի յանկարծական լռութիւնը մեռելոց համար ժողովրդային մեծարանքին վերագրել կարելի եղաւ։ Իռլանտայի, Ֆրանսայի մէջ և այլուր սիրող բարեպաշտ սովորութեան մը համաձայն, ներկայք գլխարկին հանեցին, և երեսնին խաչակնքեցին։

Եւ ահա յանկարծ տնկուեցաւ Պ. Փառնէլ, և բարձրագոչ ազաղակաւ մը պոռաց։ «Կը տեսնէ՞ք այդ թաղումն, ձօն Փօփ Հէնէսիի թաղումն է այդ։ Ցեսէ՛ք, կը տանին ձօն Փօփ Հէնէսիի մեռելն, և ընդ նմին հոկառակորդ տարբին մեռելը»։ Ունկնդիրք ապշած մնացին այս ցնորական դիտողութեանց առջեւ, որ շատ ալ անվայելուչ էր։

Ամենուն զարմանքն աւելի մեծ եղաւ երբ Պ. Փառնէլ սա խօսքերով շարունակեց։ «Պ. Մաքարթի (հակառակ կուսակցապետը) ծանոյց թէ Քիլքէնի կուգայ ընտրական պայքարին մասնակցելու։ Եթէ կ'ուզէք տեսնել այս հռչակաւոր կուսակցապետն՝ այս մեծանուն պետական մարդն, աչքի առջեւ բերէք օղիի գաւաթն ի ձեռին ցնդած ծերուկ մը՝ ուսքերը մանանեխով խառնեալ տաք ջրոյ մէջ դրուած»։—Տգայական դիտողութիւն Պ. Մաքարթիի նման ֆէնիանի մը վրայ, որ մշակեալ մտքով պատուական մարդ մ'է և ընտիր դրագէտ, որ Անգլիոյ մէջ իւր հակառակորդաց անդամ յարգանքն ու համարումը կը վայելէ իւր ընկերական ձիրքերով, և քաղաքական աշխատութեանց հետ իւր դրական աշխատութիւնները զուգընթաց յառաջ կը վարէ։ Եւ ի՛նչ տեսակ մարդ պէտք է լինի Փառնէլ որ իւր բաժին չափ ծաղրելի մարդ մը տասն տարիէ հետէ իւր մտերիմ խորհրդականն և իւր լիազօր փոխանորդն ըրած էր։

Ընտրական նոյն դումարման մէջ ոչ նուազ տարօրինակ հանդիսացաւ Հ. Ռիան կաթոլիկ ժողովրդապետն, մին այն երեք ժողովրդապետներէ որք՝ իրենց եպիսկոպոսաց շրջաբերականին հակառակ՝ ոյժ կուտան Պ. Փառնէլի։ Այս եկեղեցական խստիւ պախարակեց իռլանտացի կղերին միջամտութիւն քաղաքական վիճաբանութեանց, և Իռլանտայի ինքնօրինութեան (Home rule) խնդրոյն մէջ Հռոմայ իշխանութեան (Roma rule)ին դէմ յիշեցուց թէ Իռլանտացիք իրենց կրօնը միայն Հռոմէն կ'ընդունին, այլ ո՛չ իրենց քաղաքականութիւնը։

Ի ՓԱՐԻԶ

Փարիզէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սէնի պատժական դատարանը 13 ամսուան բանտարկութեան դատապարտած է խմբագիր Պ. Ժորժ Լապրիւէռ, ոճրագործիմը փախստեան օժանդակելուն համար։ Նոյն յանցանօք Տիկին Տիւքէրսի երկամսեայ բանտարկութեան և խմբագիր Պ. Կրէկուառ (ի բացակայութեան) ութամսեայ բանտարկութեան դատապարտեցան։

Պ. Կրէկուառ Փարիզէ փախած էր Պ. Լապրիւէռի ձերբակալումը լսելն պէս, դատաստանէն յառաջ, ձերբակալուելու և բանտ չպառկելու համար։ Դատաստանին արդիւնքը լսելուն պէս, Փալէրմոյի Ֆրանսական հիւպատոսարանն եկաւ, և Ֆրանսական իշխանութենէն անձնատուր եղաւ։ Բայց հիւպատոսը չընդունեց, նախ և առաջ հեռագրաւ հրահանգ խնդրելով Ֆրանսական արտաքին գործոց նախարարութենէն։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՔԻԼՔԷՆՆԻ

Նորագոյն հեռագիր մը Քիլքէննիի ընտրութեան որոշ արդիւնքը կը ծանուցանէ սապէս։

Սբր ձօն Փօփ Հէնէսի, հակափառնէլեան ընտրելին, ստացաւ 2,503 քուէ։ Փառնէլեան Պ. Աքրլի՝ 1,356 քուէ։ Տարբերութիւն ի նպաստ հակափառնէլեանց կամ Պ. Մաքարթիի կուսակցաց՝ 1,110 քուէ, մինչ նոյն իսկ հակափառնէլեանք չէին յուսար 700 քուէէ աւելի մեծամասնութեամբ յաջողցնել իրենց ընտրելին։

Պ. Աքրլի իւր հակառակորդին ընտրութեան դէմ բողոքց՝ առարկելով թէ ընտրական պայքարն ապօրէն եղանակաւ մը տեղի ունեցած է։ Դատարանք պիտի որոշէն ուրեմն թէ Սբր ձօն Փօփ Հէնէսիի ընտրութիւնը վաւերական պէտք է մնայ թէ բեկանուի։

ՊԱԼԲԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Սերպիոյ Ազգային Ժողովը շարունակեց վիճաբանութիւնները նախարարական պատասխանատուութեան օրինական ծրագրոյն վրայ։ Արմատականք առաջարկեցին ծանրացնել Զ. յոդուածն, որ պատիժ կը սահմանէ այն սերպ նախարարաց համար որք Սահմանադրութիւնը բռնաբարող հրամանագրոյ մը ներքեւ ստորագրութիւն դնեն։ Արմատականք կ'առաջարկեն հնդամեայ բանտարկութեան պատիժ սահմանել։ Նախարարապետ Պ. Կրուիչ սկզբամբ ընդունեց ծրագրոյն մէջ նշանակուած աւելի խիստ պատիժ մը սահմանելու սկզբունքն։ Յետ ջերմ վիճաբանութեան, խնդիրն յանձնաժողովոյ նախաքննութեան յղուեցաւ։

ՏՕՆ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ Ի ՀՌՈՄ

Ըստ Լատինաց Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ ընդունելով կարդինալաց բարեմաղթութիւնը, Պապն ըստ սովորութեան բանախօսութիւն մ'ըրաւ, յորում՝ դարձեալ ըստ սովորութեան՝ ակնարկութիւն ըրաւ իտալեան կառավարութեան հակապապական ընթացքին, ըսելով թէ «Իտալիա կաթոլիկ եկեղեցւոյն դէմ մղեալ պայքարին մէջ նշանաւոր կը հանդիսանայ իւր սաստկութեամբ և ծայրայեղութեամբ»։ Պապն ի վերջոյ մաղթեց որ Իտալիա «լաւագոյն սկզբանց» վերադառնայ։

Ի ՓԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳ

Դեկտ. 25ին ի Փեթերսբուրգ կատարեցաւ հանդիսաւոր բացումն Փորձառական Բժշկութեան Կաճառին (Institut), զոր Օլմենպուրգի Ալեքսանդր իշխանն հիմնած է։ Հանդիսին ներկայ էին Պ. Շանպէգան, պատուիրակ Փաթիէօնեան հաստատութեան կողմէ, Պ. Մ. Զէ.ն, անգլիացի պատուիրակն, և Պ. Ֆու, Տքթ. Քոխի փեսան, գերման պատուիրակ։

* *

Կայսրութեան խորհուրդն օրինագիծ մը պատրաստեց՝ ընդլիցեալ բառնալու համար Սիմունեան ազանդն, որ ռուսական օրթոտոքս եկեղեցւոյ ծոցին մէջ ծնած տեսակ մը բողոքականութիւն է, աւելի Քուէյքըրներուն մօտ, և իւր անդամք կը յատագովին կենաց պարզութիւն, բարոյականութիւն, ճշմարտախօսութիւն և աշխատասիրութիւն։ Եւ իրենք ալ ըստ մեծագոյն մասի պարկեշտ, հաւատարիմ և ժրաջլուխ մարդիկ են։ Բայց հակառակ են պատերազմի, կրօնային և քաղաքային ամեն կերպ խարութեան, ուստի և տիրող տեսակէտով վտանգաւոր կը դատուին ի Ռուսիա։

* *

Կը յիշուի թէ Օտեսայի Արքեպիսկոպոս Դեր. Նիքանոր ազդեցիկ քարոզով մ. պախարակած էր Հրէից հալածումն, յորդորելով իւր ժողովուրդն օրինակ առնուլ Հրէից աշխատասիրութենէն, խնայողութենէն, ժուժկալութենէն և հնարամտութենէն։ Արդ, բարեկամաբար իմաց տրուեր է իրեն որ թոզու Օտեսայի մէջ քարոզչութիւնն, և մօտակայ վանք մը քաշուի առանձնանայ։

ՇԱՆՓԱՆԵԱՆ ԳԻՆԻՈՑՆ ԼԵԶՈՒՆ

Այս օրերս Փեթերսպուրգի մօտ նոր վառօդարանի բացումը կատարեցաւ, որ կը դտնուի ընդ տնօրինութեամբ Ֆրանսացի ճարտարագէտ Պ. Մէսէնի, զոր Փարիզի կառավարութիւնը ռուս կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դրած է, Լրպէլեան հրացանին պէտք եղած վառօդնու փամփուշտը պատրաստելու համար։ Թէեւ ռուս կառավարութիւնը Լրպէլեան հրացանները Ֆրանսայէն կը գնէ, բայց փամփուշտն ալ շարունակ Ֆրանսայէն բերել չէր կրնար տալ։

Այս բացման առթիւ, հացկերոյթ տրուեցաւ, և Պ. Մէսէն հանճարեղ ձեւ մը տուաւ իւր քաղաքական ակնարկութեանց։

Շանթաների դաւաթը պարպելով, ըսաւ։

«Իրա՛ւ Ֆրանսական գինի մ'է Շանփանեան։ Տեսէ՛ք, ցորչափ սունկը (մանրէ) չիշին բերանն է, Շանփանեան փափկամաշակներուն ցոյց կուտայ իւր փայլուն հեզուկին հանդարտ երեւոյթը միայն։ Այսպէս ալ Ֆրանսա, որ կամաւորապէս խաղաղասէր է, կը զսպէ անհաշուելի կորովը զոր իւր որդւոց քսանամեայ աշխատութեամբ մթերած չունի իւր մէջ։

«Այո՛, Ֆրանսա խաղաղութեան կը բաղձայ։ Բայց թէ օտար ձեռք մը դպչի սունկին, տեսէ՛ք ի՛նչպէս այս Շանփանեան

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻ

ԷՄԻԼ ՌԻԹՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՕՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԹՇՆԱՄԻՆ

—Օ՜հ, հրաշագեղ աղջիկ։ Օ՜հ, զմայլելի էակ։ Ի՜նչ հրապուրիչ է։ Ի՜նչ պաշտելի հրեշտակ։

Այս բացագանչութիւններն ամեն չբերթանց վրայ էին։

Բայց ո՞վ էր այդչափ բարեձեւ, այդչափ շնորհալի, այդչափ կատարելապէս գեղեցիկ այդ աղջիկն։ ո՞վ էր իր քովը գեղեցիկ կինն, իր մայրն անշուշտ։ կ'ուսնոտող կինն, իր մայրն անշուշտ։ Կ'ուզէին գիտնալ։ Կը հարցնէին իրարու։ Ոչ ոք կրնար պատասխանել։ Առաջին անգամն էր որ Օրէռաին մէջ կը տեսնէին զանոնք։ Անկարելի էր սակայն որ օտար զանոնք։ Անկարելի էր սակայն որ ուրուհիներ կամ գաւառացիներ ըլլային, որուհիներ կամ գաւառացիներ ըլլային, ոչ։ Ամենուն պէս Առաիլն ալ աչքը դարձուցած էր այդ երկու անծանօթուհեաց օթեակին կողմը։ Իսկոյն սարսուռ մը վար ի վայր յուզած էր իր ամբողջ էութիւնն, և չափազանց տժգունած էր։ Օռօռն էր, Քոռտրիէռի մանկամարդ աղջիկը, զոր կը տեսնէր Օրէռաին օթեակներէն միոյն մէջ, այնքան երկար ատեն զայն փնտռելէ և զայն գտնելէ յուսահատելէն ետքը։ Ի զուր իր նայուածքը կը ջանար աղջկան նայուածքին հանդիպիլ։

Մերթ ընդ մերթ Օռօռ երկչոտ ակնարկ մը կը նետէր իր շուրջը։ Թերեւս կը նայէր առանց տեսնելու։ արդէն ի՞նչպէս կրնար ճանչնալ Առաիլն այնչափ բազմաթիւ մարդոց մէջ որք պարապ տեղ մը ձգած չէին նուագախումբի Թիկնաթոռներուն վրայ։

—Իրաւ չատ գեղեցիկ է սա աղջիկն, ըսաւ Սանգաքի դերակոմը, գիտակն աչքէն վար առնելով։

Առաիլն անոր թեւէն բռնեց և ուժով մը սեղմելով,

—Տը Սանգաք, ըսաւ, անիկա՞ է։

—Ո՞վ։

—Օռօռ։

—Ի՞նչ կ'ըսես։

—Կը ճանչնամ զինքը, կ'ըսեմ քեզ։

—Առաջին անգամը չէ որ այսպէս բան մը կը պատահի քեզ, դուն կը զառանցես, սիրելիս։

—Ոչ, ոչ, այսչափ կատարեալ նմանութիւն չկրնար ըլլալ երկու անձերու։ Չեմ սխալիր, անիկա՞ է, այո՞, անիկա։

—Խենդ ես դուն, խեղճ Առաիլն։

Արդէն, այսչափ հեռուէն, նոյն իսկ դիտակով, լաւ մը չես կրնար տեսնել զայն։

—Ուրեմն, պիտի։ ։ ։

Քոռտրիէռին մէջ կ'ուզէր նետուիլ։

—Դուն իրաւ խենդ ես եղեր, ըսաւ դերակոմը անոր թեւէն բռնելով ու վար նստեցնելով զայն։

Բարեբաղդաբար, նուագածուաց պէտը վեր վերցուց իր սեւ գաւազանն, եւ նախերգանքն սկսաւ։ Ամեն մարդ նստաւ եւ լռութիւնը տիրեց։

Բայց, մեծ յուզմամբ մը լցուած, ձեռքը սրտին դրած՝ անոր բաբախումները կեցնելու համար, Առաիլն մոռիկ չէր ըներ։ տեսարանին վրայ չնայեցաւ նոր երգչուհւոյն ներս մտած ատեն, չլսեց անոր ներդաշնակ ձայնն, անոր սքանչելի շնչտերն, որք կ'արտայայտէին վսեմ երաժշտութեան ոգին ու նպատակն։

Արարուածն աւարտածին պէս, ոտքի ելաւ, եւ օրիորդ Լաթռատ որ անոր նայուածքին կը սպասէր, տեսաւ որ անոր աչքը գեղեցիկ անծանօթուհւոյն օթեակին կողմը կը դառնար։ Շրթունքը կծկելով պզտիկ ծամածուութիւն մը ըրաւ որ իր դժգոհութիւնը կը յայտնէր։

—Դուրս ելնենք, ըսաւ Առաիլն դերակոմին։

—Շատ լաւ, երթանք վայրկեան մը խօսինք Պ. Լաթռատին եւ իր աղջկան հետ։

—Ոչ, պատասխանեց Առաիլն չոր ձայնով մը։

—Այն ատեն տեղերնիս մնանք։

—Բայց ես կ'ուզեմ։ ։ ։

—Խենդութիւն պէտք չէ։ Օրիորդ Լաթռատին աչքը վրադ է։ զգուշացիր։ ։ ։

Ծաղրելի վարմունքով մը կացութիւնդ վտանգի մէջ մի դներ։ Կը ճանչնամ քեզ։ Նշանածդ, եւ կը կրկնեմ, զգուշացիր։ Կը կարծես որ Օռօռն է այդ աղջիկն որ այս միջոցին կը խօսի իր մօր հետ եւ որ իր հիացումն անշուշտ կը յայտնէ անոր։

—Ապահով եմ որ ինքն է։ Այո, անոր սիրուն գլուխն, անոր շնորհալից և ճկուն հասակն, անոր ճոխ խարտեաշ մազերն, անոր լոյսով ողողուած մեծ կապոյտ աչքերն, անոր ժպտուն շրթներն։ իր դէմքին բոլոր գիծերը կը ճանչնամ։ Ապահով եմ որ ինքն է։

—Ես ալ, չատ մը պատճառներով, ապահով եմ որ կը սխալիս։ Տ ողութեան պատրանք մըն է, սիրելիս։ Լաւ, կ'ընդունիմ որ նմանութիւն կայ։ բայց ասիկա այնչափ գեղեցիկ ոլչափ բարեձեւ աղջիկ մըն է, իմացականութիւնը կը ճառագայթէ իր ճակտին վրայ։ Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ այն ապուշ աղջիկն ըլլայ ասիկա, որ Քոռտրիէռի մէջ կուլար միջատի մը վրայ։

Առաիլն գլուխը թօթուեց։

—Կը զգամ ինչ որ սրտիս մէջ կ'անցնի, պատասխանեց։ աչքերէս աւելի սիրտս կը ճանչնայ Օռօռը։

—Հըմ, հըմ, ըրաւ դերակոմը։

Երկրորդ արարուածին համար վարագոյրը վեր առին։

Առաիլն հետզհետէ աւելի կը յուզուէր։ Դերակոմը կը մտմտար։ Մարգիզն այնպէս համոզուած էր, որ ինքն ալ կամաց կամաց տարակուսիլ կը սկսէր։ Թերեւս մարգիզը չէր խաբած։ Թերեւս այդ աղջիկը Լաթռատի կոմսին դո՞ռտորն էր։ Բայց այն ատեն, ո՞վ էր այն կինն որ կ'ընկերանար անոր և որ անոր մայրն ըլլալու կերպարանքն ունէր։ Շատ մը մտածելէ ետքը, դերակոմն որոշեց այդ երկու անծանօթուհեաց վրայ լաւ տեղեկութիւն ստանալ։

Միջնարարի միջոցին, Առաիլէնին ըսաւ։

—Է՞հ, ապահո՞վ ես տակաւին։

—Այո։

—Այն ատեն ես ալ պիտի ստուգեմ, և պիտի գիտնանք թէ սխալած ես կամ ճիշդ տեսած ես։

—Ի՞նչ պիտի ընէք։

—Քեզի՞ ինչ։ Վստահութիւն ունի՞ս իմ վրաս։

—Այո։

—Թող որ գործեմ ուրեմն։ Միայն կը խնդրեմ և ասիկա մեր ծրագիրներուն յաջողութեան համար, որ այս գիշեր այնպէս ընթացք մը բռնես որպէս թէ այդ աղջիկն անծանօթ ըլլար քեզ։ Պարոն և տիկին Լաթռատ կը զարմանան դեռ իրենց այցելութիւն մը չընելնուս։ Նկատ։

Սրահէն դուրս ելան։

Լաստէռի կոմսն անոնց չարժուումներէն և ոչ մէկը փախցուցած էր։ տեսած էր անոնց իր աղջկան նայիլը։ մարգիզին յուզումը, խռովումը նշմարած էր։ տեսած էր անոնց բորբոքեալ խօսակցութիւնն, և անոնց չրթանց չարժուումներէն և անոնց նայուածքներէն գրեթէ գուշակած էր ինչ որ կ'ըսէին իրարու։

—Կրնա՞ն համարձակիլ։ ։ ։ կրնա՞ն այդ յանդգնութիւնն ունենալ, ըսաւ ինքնիրեն անոնց դուրս ելնելը տեսնելով։

Տժգոյն, դողդոջուն, աչքերը ցասմամբ փառուած, իր օթեակէն դուրս պիտի նետուէր, երթալու արգիլելու համար անոնց իր աղջկան օթեակին մուտքը, երբ տեսաւ որ մարգիզն ու դերակոմը Պ. Լաթռատին օթեակը մտան։ Այն ատեն հանգարտեցաւ։

Քիչ մը վերջը նորէն խռովեցաւ, տեսնելով որ դերակոմը օթեակէն դուրս ելաւ, Առաիլէն հօրը եւ աղջկան մէջտեղը թողլով։ Բայց տիկին Տըլօռմի օթեակը գոց մնաց, եւ մինչեւ խաղին վերջը ուրիշ դէպք մը տեղի չունեցաւ։ Առաիլէն օրիորդ Լաթռատի քով մնացած էր։ Մանզաքի դերակոմն աներեւոյթ եղած էր։

—Կ'երեւի թէ մարգիզը բոլորովին չէ ճանչցած Օռօռն, ըսաւ մտքէն Պ. տը Լասէռ։

Հանդիսականք երգիչները կանչած էին վերջին անգամ բուռն ծափահարութիւններով գանոնք ողջունելու համար։ Բազմութիւնը դէպ ի դուռը կը դիմէր։

Օռօռ և տիկին Տըլօռմ մեծ սանդուղքին վարի աստիճաններէն իջած ատեննին, Առաիլն անոնց առջեւէն անցաւ, Օրիորդ Լաթռատը թեւն տուած։ Օռօռ ճանչցաւ զայն եւ այնպէս յուզուեցաւ որ հազիւ կրցաւ ճիչ մը զսպել։ Զափազանց դժգունեցաւ եւ զգալով որ սրունքները կը կթուտէին, տիկին Տըլօռմին կրթնեցաւ վար չիյնալու համար։

Քանի մը քայլ անդին, մարմարէ սիւնի մը ետեւը պահուրտած, Լաստէռի կոմսը ակնապիշ իրեն կը նայէր։ Տեսած էր անոր տժգունելն ու դողդողելը։

—Ի՞նչպէս կը սիրէ զայն, ի՞նչպէս կը սիրէ, մրմռաց։

(Շարունակի)

իւր չիշէն դուրս կը ցատկէ ամենայն կատաղութեամբ։ Այնպէս ալ մեր ֆրանսական կատաղութիւն, եթէ մեզ դպչին, մեր սահմաններէն անդին կրնայ մղել զմեզ։»

Շանփանիային այս նոր ձիրքն իրրեւ յայտարար նշան ֆրանսական ազգային նկարագրոյն՝ ջերմ ծափահարութեամբ ողջունեցաւ Ռուսաց կողմէ։

Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Վիեննայէ կը հեռագրուի թէ աւազակաց խումբ մը երեւցած է Վիտինի մօտ, առաջնորդութեամբ Տիլօ Փեթրովի, որ անցեալ տարի բռնուած էր պուլկարական իշխանութեանց կողմէ, բայց Սոֆիայէ Վիտին փոխադրուած միջոցին փախաւ։

Ի ՎԻԵՆՆԱ

Ֆրանց Եոզէֆ Կայսր Դալմաթիոյ եպիսկոպոս Ալէքսիճեան ի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ։

Յետ աւարտման եկեղեցական պաշտամանց, վարժարանին մէջ պիտի կատարուի նաեւ մի հանդէս ի յիշատակ հոգելոյս Տ. Յակոբոս Պատրիարքին։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՏԻՐԶԵԱՆ ՄԻՀՐԱՆ ՊԷՑԻ

Հանգուցեալ Տիրզեան Միհրան պէյի յուղարկաւորութիւնն երէկ տեղի ունեցաւ ի Բերա մեծ հանդիսիւ։ Ժամ 5 ին դագաղն հանուեցաւ Տիրզեանց բնակարանէն որ ի Պրուսա փողոց։ Դագաղն, որ բազմաթիւ պսակներով ծածկուած էր, դրուած էր քառաձի կառքի մը մէջ։ Թափորին առջեւէն կ'երթային Թաղապետութեան պաշտօնեայք, ոստիկաններ, ոստիկան—զինուորք, արքունի Փոստարանին բարապանք։ Նոյնպէս աշակերտուհիք Բանկալթիի աղջկանց վարժարանին, որուն խնամակալութիւնը կը վարէ հանգուցեալն դուստրը, և այլք ծաղկեայ պսակներ ի ձեռին։ ասոնց ետեւէն կը տարուէին հանգուցելոյն 12 ի չափ պատուանշանները՝ թաւշեայ բարձիկի մը վրայ դրուած։ Ցետոյ կուգային եկեղեցական դասը։ Դագային կը հետեւէին հանգուցելոյն որդիք՝ Սարգիս, Էլիաս, Լէօնս ու Հռանտ պէյերն ու փեսայն՝ Իտուար պէյ Ակէքսանեան, ազգականք և բարեկամք և յուզարկաւորաց ստուար բազմութիւն մը։ Յուղարկաւորաց Թափը Մեծ Փողոցէն անցնելով գնաց Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցին, ուր կրօնական արարողութիւնք կատարուեցան ընդ նախագահութեամբ Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարք Ազարեան Գերապայծառի։ Եկեղեցւոյ հինգ խորանաց առջեւ զատ զատ պատարագ մատուցուեցաւ ի հանդիսիս հոգւոյ հանգուցելոյն։

Յաւարտ կրօնական արարողութեանց, մարմինը փոխադրուեցաւ ի Գուրուչէշմէ և ամփոփուեցաւ Տիրզեանց դամբարանին մէջ։ Գուրուչէշմէի ազգայինք եւս ծաղկեայ պսակ մը դրին հանգուցելոյն դագաղին վրայ։

Պսակներն, որոց թիւը 60ը կ'անցնէր, նուիրուած էին Ս. Յակոբայ հիւանդանոցին, վարժարանաց, բարեկամներու և այլոց կողմէ։

Միհրան պէյի պատուանշանաց մէջ գլխաւորաբար կը նշմարուէր Սուլթան Մէճիտ կայսեր կողմէ շնորհեալ ականակուռ թասմիրի Հիւմայունն, ականակուռ իֆթիխար պատուանշանն, Մէճիտիյէի առաջին ու Օսմանիյէի երկրորդ աստիճաններն ու այլ և այլ օտար տէրութեանց կողմէ նուիրեալ պատուանշաններ։

Յուղարկաւորաց մէջ գլխաւորաբար կը նշմարուէին Եվմտական նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա, պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին խան, խորհրդականը Ճէվատ խան, Դատական նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Վահան էֆէնտի, Անտառաց ու հանքաց ընդհանուր տնօրէն Գուլումեան Վսեմ. Պետրոս էֆէնտի, Երկրագործական Դիւանատան տնօրէն Վսեմ. Փարթուգալ Միքայէլ էֆէնտի, Պետական Խորհրդոյ անդամ Վսեմ. Ապրօ էֆէնտի, Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի, պէյճիական դեսպան Գ. Գորչկով, Ֆէրիզ Նէֆիպ փաշա, Հաշուակալութեան Դիւանին ընդհանուր դատախազ Վսեմ. Սարգիս Յովհաննէս էֆէնտի, Հանրային Պարտուց Վարչութեան գոմիսէր Թընկիր Եավէր փաշա, Խարիմիէի պաշտօնատարներէն Փափազեան Սիմոն էֆէնտի, Փոդերանոցի հաշուակալ Ապտիւրրահման էֆէնտի, Մըսըրլը Օնիկ պէյ, Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտի, Երամեան Կարապետ պէյ, Ալլահվէրտի Յովհաննէս էֆէնտի, Սուլթանիյէ վարժարանին դեր-տնօրէն Գ. Տ'Օլիս, Ազարեան Արիստակէս, Անտոն ու Ժոզէֆ էֆէնտիները, Նորատունկեան Յարութիւն էֆէնտի, Յակոբեան Միքայէլ էֆէնտի, Հաճեան Անտոն ու Խաչիկ էֆէնտիները, Կիւմիւշկէրտան էֆէնտի, սեղանաւոր Գ. Գուլթօ, Գուէտի ժէնէռալ դրամատան տնօրէն Գ. Թուպինի, Բէյքմէզ Կոմիտաս էֆէնտի, Սամանճը Գէորգ պէյ և այլ հայ և օտարազգի պատուաւոր անձինք՝ ամեն դասակարգէ։

* * *

Հանգուցեալ Տիզեան Միհրան պէյ ծնած է 1817 նոյեմբեր 1ի և 1847ին արքունի Փոդերանոցին մէջ պաշտօնի կոչուած է։ Միհրան պէյ իւր պաշտօնին մէջ բարւոք և արդիւնաւոր ծառայութիւններ մատուցանելով ի վարձատրութիւն Գէյյութեան տիտղոս ստացած է 1855ին։ Անկից վերջը կառավարական ուրիշ պաշտօններ եւս վարելով 1856ին Թանզիմաթի ժողովոյն անդամ և քիչ յետոյ Մէարիֆի ժողովին խորհրդական անուանած է։ Միհրան պէյ 1859ին Թուրքիոյ մէջ քոնսուլտէներու դրութեան հաստատման քաջալերողներէ մին եղած և մեծ ջանքեր ըրած է այդ դրութիւնը կանոնաւոր կերպիւ ի գործ դնելու տալու համար։

Միհրան պէյ՝ Սուլթան Մէճիտ կայսեր օրով այլ և այլ պատուանշաններ ստացած, երկու անգամ Մայր Թագուհւոյ սեղանաւոր եղած և 1870ին Պալաթ ասիճանին բարձրացած է։

Միհրան պէյ 1861ին Տիվանը Ահքեամը Ատլիէի անդամ անուանած և 1867ին Բարիզ երթալով իբրեւ օսմանեան պատուիրակ ներկայ գտնուած է դրամներու միացման համաժողովին և վերջապէս 1877ին ծերակոյտին անդամ անուանած է։

Տիզեան Միհրան պէյ 1849ին ամուսնացած է Օր. Մարիամ Եազըքճեանի հետ և վեց զաւակներ ունեցած է որոց չորսն արու և երկուքն աղջիկ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ առաջնակարգ ուսուցիչներէն Միհրան էֆ. Ասքանազի նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. Օր. Կատրինէ Յակոբեանի, ի ներկայութեան երկուց կողմանց ազգականաց և բարեկամաց, և ազգ. գըլխաւոր ուսուցչաց։

Հարսանեաց հանդէսը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, կնքահայրութեամբ Ռիֆէաս էֆ. Պէրպէրեանի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՓԱՇԽՈՒԹԻՒՆ

Գոնիսի նահանգին Մէջթուպճի անուանեցաւ Դատրի էֆէնտի, նախորդ Մէջթուպճի Հիճազի նահանգին։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Երէկ նախարարք ոմանք կայս. պալատ գնացին և ինչ ինչ խնդրոյ վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեցին։

—Ասիականութեան նախարար նաղըմ պէյ երէկ իրիկուն կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի հրամաններն ստանալով, իւր պաշտօնատեղին դարձաւ։

ԲԱՐԶՐ. ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշայի ամենէն փոքր տղան Ապէտին պէյ, մէկ ուկէս տարեկան, երէկ մեռաւ և յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ մեծ հանդիսիւ։

Ն. Բարձրութիւն խորապէս զգածուած ըլլալով երէկ՝ Բ. Դուռը չգնաց։

ԿՐԷՏԱԿԱՆ ՇԲՈՒԴՐԱՄ

Վեհ. Սուլթանը կրէտական արծաթ շքադրամը շնորհած է կայս. պալատան հեռագրատան տնօրէն Վէհպի պէյի, առաջին պաշտօնեայ Հըֆզի պէյի, պաշտօնեայ Արիֆ ու Ֆահիզ պէյերու, օտար լեզուաւ հաղորդակցութեանց պաշտօնեայ Փափազեան էֆէնտիի ինչպէս նաև պաշտօնեայ Մէշհմէտ, Մուսա, Խուլուսի, Թէվֆիզ էֆէնտիներու։

ՀԵՌԱԳԻՐ ՎԱՆԱՑ, ՆԻԿՈՍԱՐԻ ՈՒ ԳԱՐԱՍԻ ՀԱՑՈՑ

Այս աւուր թուրք լրագիրք հրատարակած են Վանայ, Նիքսարի ու Գարասիի Հայոց կողմէ ի կայս. պալատ ուղղեալ հեռագիր, զորս ստորագրողք յայտարարելէ յետոյ թէ հայ հասարակութենէն դատարկաշրջիկ անձանց ոմանց կողմէ ի գործ դնել ուզուած ինչ ինչ ապօրինաւորութիւնք մեծ ցաւ պատճառած են իրենց, այս առթիւ իրենց հաւատարմական զգացումները կը յայտնեն և բարեմաղթութիւններ կ'ընեն վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։

Վանայ հեռագիրը կը կրէ 146 ստորագրութիւններ, Նիքսարինը՝ 8 և Գարասիինը՝ 21։ Այս վերջնոյն մէջ կայ տեղւոյն առաջնորդ Գեր. Տիմոթէոս եպիսկոպոսի ստորագրութիւնը։

Կայս. Պալատան առաջին քարտուղարը ծանուցած է ի Վան, ի Նիքսար և ի Գարասի, հաղորդել այդ հեռագիրքն ստորագրողներուն թէ, հեռագիրները Վեհ. Սուլթանին մատուցուած են և թէ Ն. Վեհափառութիւն իւր բարձր գոհունակութիւնը յայտնած է։

ԴԱՏԱՍՏԱՆ ՀԱՑ ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԼՈՑ

Յեղափոխական մասնախումբին նախագահ ռուսիացի Յակոբ Վարդ Պատրիքոֆի և ընկերաց դատաստանը վաղը պիտի տեսնուի Եղեռնագատ ատենին առջեւ։

ՓՈՓՐ ԱՍԻԱ

Ցպագրական Տեսչութիւնն այս աւուր թուրք լրագրաց միջոցաւ կը ծանուցանէ թէ Տրապիզոնէն, Տիարպէքիրէն, Քարբերդէն, Բաղէշէն ու Ամասիայէն 10 դեկտեմբեր թուականաւ եկած հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ և թէ որ և է դէպք չէ պատահած։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Քանիներէն—էլ-ի մէջ կը կարդանք. Ֆէնէրի Պատրիարքարանի սինոդն ու քաղաքական ժողովն երէկ (չորեքշաբթի օրը) Պատրիարքարանի մէջ ի նիստ գումարուելով, քննեցին ու վաւերացուցին այն պատասխանագիրն զոր յատուկ յանձնաժողովը պատրաստած էր ի պատասխանի Բ. Դրան պայտոնագրոյն։ Ժողովն ստորագրելով այդ պատասխանագիրն Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքին յանձնեց՝ Դատական նախարարութեան մատուցուելու համար։

Ն. Ամենապատուութիւն այդ պատասխանագիրն այսօր (երէկ) յանձնեց Դատական նախարարութեան։

ԹՐԱՄՈՒԼՅԻ ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆԸ

Մարաքաղաքիս թրամուէյի ընկերութեան տնօրէն կարգուած է Իսքէնտէր էֆէնտի Խուճի, որ երբեմն վարած է Փարիզու ու Հռոմի օսմանեան դեսպանատունց քարտուղարութեան պաշտօնները։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Թուրքիոյ և Աւստրիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կատարուած բանակցութիւնք աւարտելու վրայ են և միայն մէկ քանի կետերու վրայ համաձայնութիւն դոյացած չէ և կը յուսացուի թէ այդ ևս կարգադրուելով դաշնագիրն ստորագրուի ի մօտոյ։

— Մաքսային վերատեսչութեան կողմէ ծրագիր մը մատուցուած է Բ. Դրան ի մասին Թուրքիոյ և Պարսկաստանի միջեւ եղած առեւտրական յարաբերութեանց։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ�huՔ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ

Նախարարաց խորհուրդը նկատողութեան առնլով Սոֆիա էֆէնտիի ծրագիրն, որով առաջարկած էր Խակէնտէրուններն ի Հալէպ ու ի Պիրէճիք երկաթուղի մը շինել առանց ապահովութեան գումար պահանջելու, առաջարկեալ պայմանները Տէրութեան շահուց նպաստաւոր գտած է, սակայն հարկ դատելով դիտնալ թէ այդ գիծ ո՞ր ընկերութիւնը պիտի շինէ, որոշած է այս կէտին վրայ բացատրութիւն պահանջել Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն։

—Ասիական երկաթուղեաց ընկերութիւնը ծանուցած է Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան թէ Ատա Բազարէն ի Լէֆքէ շինուած գծին բացումը տեղի պիտի ունենայ յունվար 2ին (Ն. Տ.)։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ կարգեալ մասնագէտք գծին առժամեայ ընդունելութիւնը կատարելու համար, նոյն թուականին անդ պիտի ուղեւորուին։

—Այն մասնագէտք, որք Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ Այտըն գնացած էին Պալաթէն քէն ի Սէվքէ և Ղոնյէիլիէն ի Տէնիզլի շինուած երկաթուղւոյ գծին առժամեայ ընդունելութիւնը կատարելու, վերադարձած և տեղեկագրած են նախարարութեան որ Պալաթէն-Սէվքէի գիծը կատարեալապէս շինուած ըլլալով, շահագործումը կրնայ արտօնուիլ։ իսկ Ղոնյէիլի-Տէնիզլի գիծը փոքր թերութիւններ ունենալով այժմ միայն ապրանաց փոխադրութեան համար արտօնութիւն կրնայ տրուիլ։

ՋՄԻՒՌՆԻՈՑ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ

Անցեալ նոյեմբեր ամսոյն մէջ Այտընի նահանգէն օտար երկիրներ ղրկուած են 1,549,366 քիլոկրամ սեւ չամիչ, 318,328 քիլոկրամ անկուտ չամիչ, 233,361 քիլոկրամ Բուրէթ չամիչ, 3,331,404 քիլոկրամ դարի, 553,090 քիլոկրամ բամբակ, 78,105 քիլոկրամ բուրդ, 507,748 քիլոկրամ շոր թուզ, 1,423,756 քիլոկրամ միան պալը, 584,000 քիլոկրամ բակլայ ևն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ մայրաքաղաքս հասած հեռագրոյ մը համաձայն, Հալէպի ու շրջակայքից մէջ հնտախտի որ և է դէպք չէ պատահած։

Դեկտեմբեր 11ի երեքշաբթի օրուան ժամ 10էն մինչեւ հետեւեալ օրուան ժամ 10, Ատանայի մէջ 4 հոգի հնտախտէ բռնուելով ասոնցմէ մին և առաջուան բռնուածներէն 5 հոգի մեռած են։ Ատանայի շրջակայից մէջ որ և է դէպք չէ պատահած։

Դատական նախարարութեան պատժական գործոց տնօրէն Ճէլալ պէյ, որ ի Բեգրպուրկ գումարեալ բանտերու բարեկարգման համաժողովին ներկայ գտնուած էր, այդ համաժողովոյ որոշմանց վրայ ընդարձակ ծրագիր մը մատուցած է Դատական նախարարութեան։

—Յայտնի է թէ Լորինէրու Թուրքիայէն օտար երկիրներ տրտածելն արգիլուած է։ Հարուստ անգլիացի մը՝ Լորտ Էլինկթը, 150 ոսկւոյ գնած է սպիտակ ջորի մը և արտօնութիւն խնդրած է զայն Անգլիա փոխադրելու համար։ Ձեռնհասներ իշխանութիւնն արտօնած է այդ սպիտակ ջորիի արտածութիւնն իրրեւ նմոյշ, որովհետեւ այդ տեսակ սպիտակ ջորի մը ցարդ տեսնուած չէ։

—Ավիպէյ գիւղին մէջ ծաղկի հիւանդութիւն երեւան եկած ըլլալով, Քաղաքապետութեան կողմէ յատուկ պաշտօնեայ մը ղրկուած է անդ։

—Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ Մեծ Շուկայի Պէտէսթէնի մէջ սիկաւէթ չծխելու համար եղած արգելքը չյարգուիր, պարագայ մը որ կրնար վտանգաւոր հետեւանքներ ունենալ, հարկ եղած հրամանները տուած է որպէս զի այս արգելք խստիւ գործադրուի։

—Արքունի Փոդերանոցին մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է մէկ քանի արժէթուղթերու քննութեանց համար։ Սոյն յանձնաժողովոյ նախագահն է Պետական Խորհրդոյ անդամներէ Էքրէմ պէյ։

—Երէկ գիշեր Թաքսիմի պահականոցին ոստիկաններէն Սիւլէյման էֆէնտի Էյմատապի մէջ տան մը վրայ կը բռնանայ եւ տնեցիք կ'աղաղակեն։ Նոյն պահականոցի ոստիկաններէն Համտի էֆէնտի հասնելով կ'ուզէ Սիւլէյման էֆէնտին ձերբակալել, սակայն սա սուրը քաշելով առաջնոյն կրնակին մէկ քանի հարուածներ կուտայ։ Ասոր վրայ Համտի էֆէնտի դաշոյնը քաշելով Սիւլէյման էֆէնտիին գլխէն կը վիրաւորէ։

—Նիկոմիդիոյ ու Զաթալճայի գաւառներն, որք Քաղաքապետութեան իրաւասութեանը ներքեւ կը գտնուէին, եւմտական 1303 տարւոյ վերջերն անջատուելով զատ կառավարչութեան մը վերածուած էին։ Արդ, Քաղաքապետութիւնը ներքին գործոց նախարարութեան դիմելով խնդրած է որ այդ գաւառներ վերստին իւր իրաւասութեան ենթարկուին, վարչութիւնն ու կարգապահութիւնն օրինաւոր առանցքի մը վրայ դառնալու համար։ Ներքին գործոց նախարարութիւնն այժմ կը խորհրդակցի այդ առաջարկութեան վրայ։

—Էրկամ Խոճա Նուսուհ էֆէնտի, ասիճանաւոր Մէջքէի, երէկ մեռաւ 115 տարեկան և յուղարկաւորութիւնն կատարուեցաւ մեծ հանդիսիւ։ Յուղարկաւորութեան ծախքը վճարուեցաւ կայսմասնաւոր Արկղէն։

ՀԵՒԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 25 դեկտ.— Լրագրաց ոմանց պատմութեան հակառակ, պաշտօնապէս կը հաստատեն թէ Վիլհէլմ Կայսեր ի Փարիզ ուղեւորութեան մասին ո՛ և է խօսք չէ եղած ո՛չ Գ. Ռիպպի և Փարիզի գերման դեսպանին միջեւ, ո՛չ ալ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Գ. Մարշալի և Գերլիցի Ֆրանսայի դեսպանին միջեւ։

—Փոխառութիւնն եւ ելմտացոյցը քուէարկուած լինելով, խորհրդարանական նստաշրջանը փակեցաւ։

ՊԵՐԼԻՆ, 24.— Ռայխսթակը պաշտօնաթերթն երկար յօդուած մը հրատարակեց ի ջատագովութիւն նախարար Գ. Հէրֆուրթի, որ կ'ընդդիմանայ յանձնաժողովոյ որոշմանց ի մասին գիւղային շրջանակներու կարգադրման։ Շատ մը լրագիրք պաշտօնաթերթին այս հրատարակութիւնը նախագահական նշան մը կը համարին Ռայխսթակին լուծման։

ՍՈՖԻԱ, 24.—1890ի պատերազմական ելմտացոյցը 19 միլիոն 991.972 ֆրանք է, այսինքն չորս միլիոն 722.319 ֆր. պակաս անցեալ տարւոյ ելմտացոյցէն։ — Ներքին գործոց նախարարն հաւանեցաւ Սոֆիա քաղաքին 1891ի ելմտացոյցին, որ կը ցուցնէ 5.063.969 ֆր. ծախք և 4.286.389 ֆր. հասոյթ, որով 777.380 ֆր. բաց մը կը ներկայէ։

ՋԷՖԻՆԷՆ, 25.— Զարին կողմէ Նիքոլա իշխանին նուիրեալ Եարալա չոգենաւը Մէտովա հասաւ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 14 դեկտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒԱՆԱԿԱԴՐՈՅՑ

8 ամիս Լանդաւի վրայ	109 5/4
8 » Բոլիսի »	23 95

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Սրէկ երէկոյ գին. (Մինչ. Ն. Սէրի		20
Առաւօտեան բացուելու		20 2
տես տրի	»	20 1 1/2
Թանվիլաթ Օսմանիէ երէկ երեկոյ		78 32
» » ժամ էն		78 34

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹԴՐՈՅՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	41 1/4
»	B. »	22 1/4
»	C. »	20 2

ԲԱՆԿԷՆԹԻՆԳ

Ֆրանսէրէն ֆէնէրալ	Ֆրանկ	4 38
Գրէքի ֆէնէրալ	Ոսկի	9 20
Հանց ոչ Գոնգ	»	6 25
Ոսս. Բանկի եվրանոց	»	4 30
Թրամուէյ	»	525
Բանկէ ի Երկաթուղի	Թր.	76 3/8
Բանկէթուզի Լավրիոմի	Գ. Ն.	152

ԿԻՐԻՊԱՅԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 24 Դեկտեմբեր, ժամ 4 վայր 07 երեկոյ	
Երաստական Լիանթ 3 %	94 77 1/2
» 4 1/2 %	104 80
Օսմանեան քոնսոլիտ Սէրի Դ.	18 47 1/2
» Երկաթուղի	76 75
» Լիժիի բանկէթուզի	321 25
Պանք Օթոման	607 50
Գրէքի Լիանկ	808 75
Իտալական Լիանթ 5 %	93 15(?)
Հնդկական 5 %	472
Բրիտանիէ Թիւրք (1890)	406 25
Եգիպտական միացեալ	485
Պանք ոչ Բարի	846 25
Սամ. մաքս. արժէթուղթ	465
Սուէզի ջրանցք	— —
Պարսկական տրանքին	— —
Լիս Թէնթօ	586 25
Մեհրիսանս	683 75
Զէր Լանդաւի վրայ	— —
Լոնտոն, 24 Դեկտ. ժամ 6 վայր 20 երեկոյ	
Անգլ. քոնսոլիտ	95 3/4
Ոսմ. » Սէրի Դ.	18
» » » Ա	41 1/4
» » » Բ.	22 1/4
» » » Գ.	18
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթոման	14 3/16
Եգիպտական փոստալ (Ամորթիզէ)	95 3/4
» առաջ. (ջրանցքէն) 1890	91 1/2
Լիս Թէնթօ	23 1/8
Գոմանիալ (փոստա. Բոլիսը)	101
Հնդկական 5 %	93
Մոնտրալ »	74 1/2
Ռուսական 1889	98 3/4
Փոխառութիւն Բարիզի վրայ	35 22
Գիւնա, 24 Դեկտ. ժամ — վայր —	
Օսմանեան երկաթուղի	35 50
» Լիժիի բանկէթուզիք	141 50
Փոխառութիւն Լանդաւի վրայ	114 65
» Փարիզի »	— —
Գենովա, 24 Դեկտ. ժամ — վայր —	
Փոխառութիւն Լանդաւի վրայ	20 35
» Փարիզի »	— —
Բուդալ Թիթաքրամ	283
Օսմանեան երկաթուղի	77 50
Օսմանեան քոնսոլիտ Սէրի Դ.	18 10

ԲԹԹԻ Պուրսը գոց է մինչեւ 2 յաջորդաց։

ԿՈՒՖԷԻ ԴԱՆԸ

Ա. ՆԻՍՏ

ԷՊՐՈՅԻ ՀԱՐՑ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ չորեքշաբթի կատարուեցաւ Կուֆէի դատին առաջին նիստը։ Նախագահն էր խորհրդական Գ. Ռոպէռ։

Էպրոն հարցաքննելէ առաջ, Նախագահ Գ. Ռոպէռ կը հրամայէ որ Կապրիէլ Պօնբառն հեռացնեն, որպէս զի երկու մեղսակիցներուն զատ զատ տուած բացատրութիւնները կարենան դատաւորները նկատողութեան առնել։ իսկոյն, փաստաբանի մը նախանձ ազդելու չափ առատախօսութեամբ, իր բոլոր ֆիզները կը ընդարձակ և գոհ «չատ լաւ»ով մը կարդալով, Կապրիէլի ընկերը կը սկսի ոճիրը պատմել բանախօսութիւն մը ընող մարդու մը պէս։ Նախագահը կը կեցնէ զայն և հարցումներ կ'ընէ նախ անոր անցեալին վրայ։

Հ. Քառասունևեօթը տարեկան էք, երբեք դատապարտութիւն կրած չէք, բայց ցաւալի կեանք մը վարած էք։ Ամուսնացած ըլլալով հանդերձ, վարձքով կիներ կը վայելէիք։ ըսիք թէ 40 000 ֆրանքէն աւելի ծախսած էիք անոնց համար։ Ձեր կնոջ օժիտն էր այդ։—Գ. Մասամբ ճշմարիտ է։

Հ. Մեքսիկօի մէջ պատերազմած եւ թշնամւոյն առջեւ փախուստ տուած էք։ Հաշտութիւնը հաստատուելէն վերջը 1862ին Ֆրանսա դառնալով, շատ մը գործերու ձեռնարկած էք առանց յաջողութիւն գտնելու, երկայն ատեն ճամբորդած էք Հարաւային Ամերիկայի մէջ։ Վերջապէս Սէվռի մէջ թորիչ եղած ու սնանկացած էք և ոճրոյն կատարուած պահուն ապրուստ մը ճարելու համար ստիպուած էիք ծայրեղ միջոցներու դիմել։

«Ձեզ հետ բոլոր գործ ունեցողներդ կողոպտած էք, ճշմարիտ քսակահատի մը համբաւն ունիք։

«Ձեր բարոյականն ալ շատ գովելի բան մը չէր, ինչպէս ըսի։ Ամուսնական յարկէն քանի մը քայլ անդին մասնաւոր սենեակներու մէջ կը ճաշէիք։ Կուֆէին, Ռըմիլօնէին հետ ինքզինքիդ հաճոյից տրուած էիք, ձեր բացատրութեամբ։ ամեն օր թաւերնիդ նոր կին մը առած կը պարտէիք։—Գ. Ատանք չնչին բաներ են ոճրոյն քով։

Հ. Ե՞րբ ծանօթացաք Կապրիէլ Պօնբառի հետ։—Գ. 1888ի սկիզբները։

Հ. Ինք կը պնդէ թէ յանձնձիլ կնոջ մը պէտք ունենալիդ հրապարակաւ ծանուցեր էք եւ այս պատճառաւ եկեր ներկայացեր է ձեզ։

Գ. Երբէք։ Գուլվաճին վրայ դէմս ելաւ և հրապուրեց զիս։

Հ. Քիչ առաջէն ձեր սերուհին բրիք զայն ու ներկայացուցիք ձեր յանախած զբօսավայրերուն մէջ։ Այդ աղջիկն, որ հայրենի տունէն փախչելով նոր եկած էր Բարիզ, ձեզ հետ կենակցելով վատթարացաւ, և այնպէս բաներ սովրեցաւ որ ձեզ հետ տեսնուող ուրիշ կիներն ալ կը գայթակղեցնէր։ Շատ մը սիրահարներ ունեցաւ։ Դուք գիտէիք, բայց օգուտ քաղեցիք անկից։—Գ. Զրպարտութիւն է ատիկա։ Պիտի պաշտպանեմ իմ անցեալս։

Հ. Ի՞նչպէս, ձեր շահուն չգործածեցի՞ք ա՛յ ստակը զոր իր հօրմէն կը ստանար։—Գ. Զրպարտութիւն։

Հ. Իր գոհարեղէնները գրաւատունը չդրի՞ք։—Գ. Զրպարտութիւն։

Հ. Բայց պիտի լսէք վկայները։ — Գ. Սուտ կը խօսին։ Պիտի խայտառակեմ զանոնք։ Ես իմ գրպանէս Կապրիէլին կուտայի ամիսը մինչեւ 600 ֆրանք։

Նախագահը։—Կիներ կան որք ամիսը 600 ֆրանքէն աւելի կը ծախսեն, և կապրիէլ այդ կիներէն էր։ Օր մը չըսա՞ւ ձեզ թէ ծերունի մը իրեն կը քծնէր ու 50.000 ֆրանք կ'ընծայէր։ Եւ դուք պատասխանեցիք։—Լա՜ւ, լա՜ւ, միասին կ'ուտենք այդ գումարը։—Գ. Մարդ կատակ չէ՞ կրնար ընել կնոջ մը հետ։

ՈՃԻՐԸ

Հարցաքննութիւնը կը հասնի 1889 յուլիս ամսուն վրայ։ Այդ միջոցին Էյրօ Անգլիա է։ գողութեան համար ամբաստանուելով հոն փախած է։ Կապրիէլ կ'երթայ կը միանայ անոր, և այն ատեն է որ խորհուրդ կ'ընեն մարդուն մէկը սպաննել, — դեռ կուֆէին խօսքը չկայ։

Հ. Ստակ ձեռք բերելու համար մէկը սպաննելու գաղափարը ձեր երկուքէն նախ ո՞վ յղացաւ։—Գ. Կապրիէլ Պօնպառ։ Ես առաջ յանդիմանեցի զայն, ինձ կը պատմէր թէ մարդ մը սիրահարած էր իրեն, թէ շատ դիւրին է զայն դարանի մը մէջ ձգել և անոր թղթապանակը գողնալ։ կը պատասխանէի թէ ատիկա լուրջ բան մը չէր, ցնորական գաղափար մըն էր։ Բայց նա միշտ կը պնդէր։—Հապակցայ որ ալ չես սիրեր զիս, կ'ըսէր ինձ։ և որովհետեւ չեմ կրնար առանց քեզ ապրիլ, պէտք է որ սպաննենք ինքզինքս։ Տե՛ս, բոլորովին չքաւոր ես։ այդ ստակով կրնաս ընտանիքդ երջանիկ ընել։ Շատ դիւրին է մեր ընելիքը։ ես ամայի տեղ մը գետնայարկի վրայ սենեակ մը կը վարձեմ, այդ մարդուն ժամադրութիւն մը տալով հոն կը բերեմ զայն։ Դուն ալ հոն կը սպասես։ Պէտք եղած ժամանակ երեւան կ'ելնես։ Տոմսակներ ստորագրել կուտաս իրեն։—Բայց, սիրելիս, կ'ըսէի, ատոնք տգեղ պատմութիւններ են։—Եթէ 100.000 ֆրանք ունենայինք, կ'ըսէր միշտ, պիտի կրնայինք երջանիկ կեանք մը վարել, այլ ևս պիտի չտիպուէի զքեզ խաբել։

Վերջապէս Էյրօ կը հաւանի։

«Կապրիէլ կը շարունակէ, Պէտն փոդոցին մէջ արդէն սենեակ մը վարձած էր։ Մէկտող գացինք պարան մը գնեցինք մարդը կապելու համար եթէ կռիւ մը ելնէր մէջերնիս, արկղ մը որպէս զի մարմինն անոր մէջ դնէինք ու նետէինք եթէ ստիպէր զմեզ ծայրայեղութեան հասնելու, ճախարակ մը և բեռնամբարձ մեքենայ մը։ և Կապրիէլ Բարիզ դարձաւ, ուր եւկայ գտայ զինքը յուլիս 24ին։

«Հան, չուզեցինք Պէտն փոդոցի սենեակը մնայ որ շատ յարմար չէր թաւեր մեզ, և Թէոնսօն-Տիւքուտէէ փոդոցին մէջ բակին վրայ գետնայարկի մեկուսացեալ սենեակ մը վարձեցինք։ Կապրիէլ Բիր-մալիսնէն գնեց եօթը մէթր հատ կտորով պարկ մը կարեց դիակին համար։

«Իր միտքը գոհարավաճառի մը վրայ էր որ իրեն քծնած էր, բայց անիկա Բարիզէն հեռացած էր այդ միջոցին։

«Այս անպատեհութենէն՝ Կուֆէն իր միտքը ինկաւ։

—Կուֆէ բարեկամդ հարուստ է, ըսաւ ինձ շատ ստակ ունենալու է։ Կիներուն այնչափ կուտայ։ Հարցուր մէկ մը Ռըմի Լօնէին։

«Հետեւեալ օրը—յուլիս 26ին—Ռըմի Լօնէն գէմս ելնելով, հարցուցի իրեն թէ Կուֆէն կրնա՞ր օգնել ինձ։

«—Օ՜հ, ըսաւ, անշուշտ։ Կուֆէն հարուստ է։ 500 000 Ֆր.էն աւելի ունի։ Բայց այնչափ դիւրութեամբ փոխ չտար իր ստակը։»

«Ակ ապահով էի որ բարապանը հարուստ էր։ Գամ մը, հրացանակալ երկաթ մը և ուրիշ չ

ըլլալով, գեւտինը ինկաւ։ — Կարծեմ թէ չէ մեռած, աղաղակեց Կապրիէլ։ Ինձ այնպէս թուեցաւ թէ բացաւ իր աչքերը։

«Այն ատեն, Նորէն կախեցինք զայն։ (Ցուզում ունկնդրաց մէջ)

«Սեղանին վրայ կային պաքսիմատներ ու շամանեաի գինի ժամագրութեան համար պատրաստուած։

«Շատ յոգնած էի։ Գիներին չիշն ամբողջ պարպեցի և Կուֆէն պարկին մէջ դնելով արկղը նետեցի։ Ցետոյ խոհանոցը տարինք արկղը։ Պառկեցանք, և կապարի պէս ծանր քուն մը քաշեցի։ (Ցուզում)

Էյրօ կը շարունակէ պատմել ինչ որ ըրին ոճիրէն ետքը, Բարիզէն մեկնելին, դիակը նետելին, այնուհետեւ իրենց ճամբորդութիւններն, իրենց վարած թափառական և ողորմելի կեանքն, և այլն։

Երբ խօսքը կ'աւարտէ, նախագահը կը հրամայէ բարապանին որ ոճրոյն գործիքները ամբաստանելոյն ձեռքը տայ, նախ պարանը։

—Էյրօ, կ'ըսէ անոր, ցուցուցէք թէ ի՞նչպէս Կապրիէլ հանգոյցը ձեւացուց։

—Շատ լաւ, կը պատասխանէ Էյրօ իր ցուրտ անտարբերութեամբ, և ճարտարութեամբ հանգոյց մը կը շինէ, զոր կը ցուցնէ առեւանին գոհ հաւանասիկով մը։

Հ. Կուֆէ երկու մատնի չունէր։ — Պ. Այո, Կապրէլ զանոնք օղի փոխելու։

Հ. Այն վայրկենէն յորում Կապրիէլ Պոնբառ հանգոյցը վիզն անցուց, անոր ծունկերուն վրայ նստած չէ՞ր։—Պ. Այո, պարոն Նախագահ։ Կուֆէ կը սկսէր կամաց կամաց զայն գգուել։ Երեսը կը համբուրէր և կուրծքը բանալ կը ջանար։

Հ. Դիակը բոլորովին մերկացուցի՞ք։— Պ. Մկրատով հագուստները կտրեցինք։ Լատ նեղութիւն կրեցինք։ Կապրիէլ պարկը բաց բռնեց և ես մարմինը մէջը նետեցի։

Հ. Դիտէի՞ք որ Կուֆէ 14,000 ֆրանք ունէր իր գործատեղւոյն մէջ։—Էյրօ (ցաւագին հառաչով մը) Զկրցայ գտնել։

Հ. Եւ կը պնդէք թէ չէիք ուզեր ըսպաննել զայն։— Պ. Անշուշտ, պարոն Նախագահ։ Ցոմնակներ պիտի ստորագրել տայինք իրեն։ Միայն թէ չ'կրցանք յաջողցնել։ Ցանկարծ մեռաւ։ (Մեծ լռակ)։

Հ. Եւ եթէ այդպէս յանկարծ չմեռնէր, ի՞նչ պիտի ընէիք։— Պ. Մտադիր էինք ստիպել զայն իր ընտանիքէն անձի մը գրելու թէ տեղ մը բանտարկուած էր, թէ մեծկակ գումար մը կը պահանջէին իրմէ փրկանք, և թէ այդ գումարը պէտք էր այն ինչ տեղը բերել։ Այդ գումարն առնելով օտար երկիր մը պիտի մեկնէի։

Հ. Բացատրեցէք ուրեմն, եթէ չէիք ուզեր Կուֆէն սպաննել, ինչո՞ւ գնեցիք արկղը, պատանքը և նոյն իսկ մոմազօծ կտաւ մը՝ գլուխը մէջը փաթթելու համար։ —Պ. Ըսի արդէն։ ատոնք պիտի գործածէինք եթէ անակնկալ դէպք մը տեղի ունենար։ (Նորէն չչուկ)

Հ. Այսինքն սպաննելու համար զայն։— Պ. Կ'ապահովցնէր թէ սուակ չորթելու միայն միտք ունէինք մենք։

Էյրօի հարցաքննութիւնն աւարտած է։ Կապրիէլ Պոնբառ յատեան կը կոչուի։

Հարցաքննութիւն Կապրիէլ Պոնբառի

Հ. Քսան եւ մէկ տարեկան էք, Իլ քաղաքին մեռաղավաճառներէն միոյն աղջիկն էք։ Հայրերնիդ զձեզ Պելֆիքի Իրա քաղաքին մէջ հօրաքրոջ մը քով դաստիարակել տուած է։ Հոն բարի օրինակներ տեսած են ձեզ, բայց դուք չէք օգտուած։ Այնուհետեւ ուրիշ գիշերթիկ վարժարաններ մտած էք, եւ ձեր ապականեալ բնաւորութեան եւ ձեր ընկերներուն քսած աղտոտ խօսքերուն համար զձեզ վռընտած են։ Հայրերնիդ ստիպուած է Պօն Բասիէօռ տ'Առռա վանքը դնել, որ զղջացող աղջկանց համար հաստատութիւն մըն է։

«Ապա, կարծելով որ ուղղուած էք, իր վաճառականութեան մէջ ուզած է զձեզ մտցնել։ Բայց դուք վէպեր կարդալով կ'անցուցիք ձեր օրերն և շատ մը սիրային նամակներ գտնուած են զորս ընդունած էք այն միջոցին երբ դեռ պզտիկ աղջիկ մըն էիք։

Կապրիէլ Պոնբառ։—Օ՛հ, պզտոնական սիրահարներ։

Հ. 1888ի վերջերը, հայրական տունէն մեկնած էք Բարիզ գալու համար։— Պ. Հայրս վարժուհիի մը հետ կ'ապրէր որ զայն կը գրգռէր զիս վռնտելու։

Հ. Բարիզ ի՞նչպէս ապրեցաք։—Պ. Էյրօ ազգարարութիւն մը ընելով ծանուցած էր թէ գանձապահ կնոջ մը պէտք ունէր։ Ես ներկայացայ իրեն։

Հ. Եւ իր սիրուհին եղաք, սիրուհին այնպէս մարդու մը որ ձեր հայրը կրնար ըլլալ։— Պ. Թշուառութիւնը շատ բան ընել կուտայ։

Հ. Ինք կ'ըսէ թէ պուլվարին վրայ գտած է զձեզ։— Պ. Սո՛ւտ է։

Հ. Էյրօ շատ անգամներ կասկածելի վայրեր տարած է զձեզ։ Դուք պառնկութիւն կ'ընէիք եւ ձեր սիրահարը գիտէր։ Անտարբերութեամբ անձնատուր կ'ըլլայիք ամենուն։—Պ. Օ՛հ, այդչափ չէ՛։

Հ. Ինչո՞ւ, 1889 յուլիս ամսուն մէջ Լօնտոն գացիք զայն գտնելու։ Իրեն առաջարկելու համար դարան մը լարել եւ ստակ չորթել ձեզ դարպաս ընող հարուստ գոհարավաճառէ մը։—Պ. Բացարձակապէս սուտ է։ Էյրօն է որ այդ գաւը նիւթեց։ Մինչեւ ոճրոյն օրը բան մը չէի գիտեր։

Հ. Եւ ա՞րկղը։—Պ. Շրջազգեստներս մէջը դնելու համար գնեցինք զայն։

Հ. Բայց ձեր հագած զգեստէն ուրիշ չունէիք։ Հապա ձեր կարած պա՞ռկը։— Պ. Զէի գիտեր թէ ի՞նչ բանի պիտի գործածէր։

Հ. Զուա՞նը, ճախարա՞կը։—Պ. Էյրօն գնեց առանց իմ գիտնալուս։

Հ. Հետաքրքիր չէք եղեր։—Պ. Զհարցուցի իրեն։ Կը վախնայի որ կը ծեծէր զիս։

Հ. Սակայն դուք էք որ վարձեցիք Պէռն փողոցին սենեակը։—Պ. Զէի ուզեր այլ եւս անոր հետ ապրիլ ի Լէվալուա, ուրիշ մարդ մը գտած էի։

Հ. Թռնսսն-Տիւքու

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ձնասուց համար։ 27

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալ ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանաց և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիւք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ձնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 12, Սանտալէը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000

Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889 » 5,604,722

Տարեկան հասոյթ » » » » 12,773,779

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանաց և սակագնաց։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է Եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխներն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ Համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան։ 38

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՀԷԺ—ԿԱՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱՆԳԼԻԻ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մէջ եւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնաւորութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վատնումն կորուստ, եւ առնական դժբուս կորուստն յառաջեկած ամեն գործարանական խանգարումն։

Որ բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ որոշ հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան չրջանի բոլոր խանգարումները՝ ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառամբ. կը կասեցուցնէ կենդանական այրերու ուռ և կորուստ որ յառաջ եկած է ուրուէ պատճառէ։

Ջղային տկարութիւնն եւ տարբ հիւանդանց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմոլորելի եւ մեծագոյն է Սեւամարմնութեան զգացումներն եւ սիրտանիշը կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱՆԳԼԻԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենդանական եւ լիկերական տարրը, փոփոխելու որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է Առնական կորովը կը կենդանացուցնէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ տարբն տարով հուժկու եւ առոյգ առաջարկութիւն մը։ այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Սիրարանմտ է, կը զսպէ եւ կը մոռցնէ արբենն եւ նոր առաջարկութիւն մ չուտով ստեղծելու, Ջղային դրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգող ազդեցութիւնը կը տեսնուի գոր ծանուցած առաջին օրէն իսկ, Ջղային դրութեան եւ մուսրանան կատարողութեանց նշանաւոր յաջողութեամբ մը զոր վարժութիւնն հիւանդը չատուց ի վեր։ Մարդոյ թիւնը վերանորոգուած է, Սիրտանիշը հրաշալի կերպով կ'սանելնայ։ Ուշաց պարտանը կանանանարարելու կը կատարուի։ Ուռեր կը լինի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Դիւմբը կ'սկսի լենայ, ջրելանները կը գունաւորին, աչերը չրուան կը լինին, մարմնը պայծառ եւ առոյգ գոյն մը կ'ստանան, մարմնոյ ոյժ կ'ստանան։

Զգուշացէք սոսր նմանութիւններէ։ Ֆոսֆոր Լանգլի մարմիրա Ֆոսֆոտինը պարունակող է — մեծ չիշերուն մէջ որը բրիտանական դատավարութեան գրասէր կը կրեն սա բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England բառերը գրուագրուած։ Այս գեղին ունենցած յաջողութիւնն յառաջ է եւ ծ բազմաթիւ վատնդաւոր եւ ծանաւոր կեղծիք։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

601 Մ. ԷՍՄԻՍԻՆՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Ղալաթա, պահեստանոցին քով, կայսրան Թրամուէյէ, 95 և 97։

ՀԱՋՊ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԹԻ, ՅՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՀԱՓՈՂԻ ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ գեղը որ ապահով դարման այս գեղին վայելած համբաւը մէջտ կը հաստատուի այն քաղցրութիւնն նամակներով զոր Պ Բաուէլ կ'ընտանայ անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՔՆԱՐԱԻԹ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաքի Ռօզ հաշտակաւոր երգչուհին, սապէս կը գրէ. «Յունուար 1890— Սիրելեալ.. Կը հարցունիք թէ ինչպէս գերծ մնացի ինֆլուէնցայէն, թէ որպիսի՛ դատարկութիւն կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ընտրեցի մի՛ միայն գործածութեամբ Բաուէլի «Պալսամ օֆ Անիզիտ» կոչուած գեղով։ Այս հաճելի գեղին կանանաւոր գործածման կը վերագրեմ՝ ձմրան դառն եղանակին յատուկ զանազան հիւանդութիւններէ զերծ մնալս, որոնք կրցայ ի դերեւ չի հանել հաճարաշունչութեան յոյսերը։ Գործածեցէք ուրեմն Բաուէլի այս ազգանին. անհրաժեշտ պիտի բուժէ զձեզ։

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտօնեալ դեղագրաց վաճառականաց քով։ չեշտը 1 շիլին ½ բեհան, 2 շիլին 3 բեհան և 11 շիլինի—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԻ, 4, Ապիսան Բաղէյս, Պլաքֆրիարս բան, Լանտան։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

601 Մ. ԷՍՄԻՍԻՆՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Ղալաթա, պահեստանոցին քով, կայսրան Թրամուէյէ, 95 և 97։

ԲԱՌՈՒԶՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԴԻԲ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ՐԻՊԼԻՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուկէ մուճակներն, որք իրենց վրայ իրրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նոր և հաստատուն չինուած են կոռոտ բէբէտով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուկէ մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռ մը և պատաքին կողմն ալ առիւծի պատկերը գրոշմուած է իրրեւ նշան։ Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ աղորի մօտ Սեպուհ ագա Տէմիրճեանի թիւ 47 և 49 խանութին և բոլոր քաուչուկէ մուճակ, վաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Գօճաման Օղլու խանի Ճորճի Կիսրոլի թիւ 13 մթերանոցը։ 167

ՍԱՐԱՎԻԼԻԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԷՍ

Ասոնք կը Ղալաթայի թորչանոցներն և ուրիշ կերպով յաճախուած տպագիրներ։ Կանոնաւորապէս ծանրի նշանները, քանզի արեան թարգմանութեան ալրոցքը։

Ինքնին կուսայ երբասարդութեան ամեն հրապարակներու գեղեցիկ տեսարանները խնամոց համար թանկագին գիրք։

Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչն է Պ. Ֆ. Պէլլա, Ծընարքլեան խան, Պոլիս։ Ընդհանուր մթերանոցն է Լամանտա Դարանաս, Պալաթիա, նիւ քարէք գաղարքրն, Գալատայի քով։ Վերջերին դրուելանաց համար, գիրքերի մասին մթերանոցին։ 33

ՄԱԴԻՈՆԻ

ԿԻՍԱՀԻՊԼԸՐ

ՀԱՆԳԻՍՏԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍՏԵՂԱՆ ԼԱՆԳԼՈՅՆ ԵՒ ՋՈՎԱԲԱՐ ԲԺՇԿԷ

Հոգերու, թաշաքիրի բորբոքման, ստամոքսի և ուղեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 604

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԱՊՄՊԻԼԻԱՅԻ

Ղալաթիոյ Պէօյիւք Միւլէթ խան, միջադպ. թղթատարական մասի տարի, և ի Զմիւռնիա Էմանիէլիի փողոց թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մէջ, այս ամսոյ եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յայտնում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերդերու զանազան տեսակներով։

Հեռաւորաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որ, են՝ սեմի համար սանդ տեսակ ճրմակեղէնք, բանուած, կիսագոգնոց, քուլիս, քորտ, թաշկինակ, սեղանի պիտոյք, շապիկ, շապիկներ, սամանդ, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդ զարդեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Թատերական մի բրած է նաև ազգարուած գեղեցիկներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն հոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արշեստանոցին մէջերին կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով թէ որ ապրանքներն։ կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բոլորովին խիստ չափաւոր գներով։

Կը խնդրուին մեծ և փոքրաքանակութեամբ

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՁԿԱՑ 188

ՊՈՒՏԱԲԼՇԹԻ ՄԱՔԻՐՈՂԱԿԱՆ

(ԼՈՒՍԳԱՐԻԱ) ԱՂԲԻՒՐ

188.թի Հանդարիոյ Մայրաքաղաքի Տիեզերական Ցուցահանդէսին մէջ յաւանդիմութեան, մրցման կարողութեան եւ արտասման մեծ միտքն ստացած է, զոր այդ ցուցահանդէսին գրասարքն նշանակած էին իրը առաջին մրցանակ մաքրողական տարբերոց համար։

Այս ազդեր մեծագոյն մրցանակներն պատուած է ինն ցուցահանդէսի մէջ. կը փայլի եռի ոսկոյ եւ արծաթեայ մեդալներով. բայց ասոր բժշկական ոչխարին համարում կը վայելէ ի ապրանքներու և անուշութեան զարմանալի բարդութեան համար։

ՖԻԼԱՆՈՒԼԻ-ՄԱՆ ՁԷՆ ազդիկը վերջերս գրաւուած է։ արիզի բժշկական Ակադեմիայէն և Լանսոնի համաձայնութեամբ Լիքիրիս-Հոսթիգալ հիւանդանոցն. բաց ասած, այս ջուրն ապրելն առաջին փոխանակ կը յայտնէ թեքգիրը։ Այս ջուրին վրայ սեռ բարիներ ձրիաբար կը տրուին այս ջրին բոլոր մեծ բանաստիներու, գլխաւոր դեղատանց և Պուտապէշի դրատանների մէջ։

Նմանարձակ ուրիշ ջրերու հետ չափաբերեան առաջին առելու համար, խնդնանքեան է միս փնտռել «Ֆրանսուա-Ժոզեֆի մարգարական» ջրերն։ որ ի գտնուի ամեն շիշերուն վրայ։

ԱՐԲՈՂԱԿԱՆ ԱՂԲԻՒՐ

RANÇOIS, JOSEPH

ՊՈՒՏԱԲԼԷԹ (ԼՈՒՆԴԱՐԻԱ)

Բնական կերպով ընդունուած է իւր անվրէպ ազդեցութեան համար։

ԱՄԷՆ ՈՒՐԵՔ ԿԸ ԳՏՆԻՍԻՆ

Գ. Սարի Տ. և Մ. Մէկիքի և Ս. Քրիքորեան Պոլիս, Ս Դաստարիանն և Ա. Թիքիրեան Ղալաթիա, Ճ. Գանգուլ՝ ի Լիոն։ Թուրքիոյ համար գործակալն է Պ. Ֆ. Պէլլա, ի Պոլիս։ 34

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐԱԲԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններն զուտ, իրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոռաղութիւնը

Բժիշկներն ընդունուած է, ախորժահամ ու հաճելի է, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԱՄԼԻՐ ԵՒ ՀԻՐԱՆԼԻ. 852

ՖԷՐՆԷԴ—ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Քան առաւել յաջողութիւն ունեցած է Եւրոպա, Ամերիկա և Եգիպտոս—Շքադրամ 1885ի Նիվերայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Մելբուրնի, 1888ի Մելբուրնի և Պրուսելի, 1879ի Սիդնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 18 3ի Վիեննայի միջազգային ցուցահանդէսներուն մէջ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիտոյքն է։—Շատ բժիշկներ կը յանձնարարեն իրը զգուշական դարմանական ճաշակային երկիրներու ամենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ կը գիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը զրդռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գ խու պոռոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս բմպելիքը, բոլոր ծանօթ պիտոյքներէն և ամէնքներէն գերազանց, կ'սանուի ամեն օր ճաշէն առաջ իրը ախորժարար։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, եւլի ջրոյ և խաղնուելի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և Նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՈՆՈՒՐ և ԻԼԻՖԻԼ 852

ՍՈՒԼՏԱՆԻ ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՆՇԱՌՈՏ

ՈՍԿԵԱՑ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՑ ՎԱՃԵՑ ՄԻՏԱԼՔ

ՕՍՄԱՆԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ ՊԱՏՈՒՈՒՈՅ ՎԱԿԱՅԱԿԱՆ 1872 ՓԱՐԻԶ

ՏԻՐԱՆԻ ԳԻՆԻ

852

Ցրանսացի և օտար բժշկաց 4,000է աւելի ներբողից վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքանթէի գինիին չափ ախորժահամէ։

Կանգնեցուցիչ և զարգացուցիչ է արիւնի՝ և ոսկրոցի՝ ի դիրոցին։ Ուրախացուցիչ է սրտի՝ և ուղեղի՝ ի դիրոցին։ Դարմանիչ է ծարաւոյ ընդհանրական։

Կեդրոնատեղի՝ ՇԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՒՏԱՆ, 4, կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ.

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱՔՈՒ, ՁԵԼԱԼ-ՊԷՑ ԽԱՆ, Թ. 40

ԳՆԵՐԸ, ՈՐՈՇ

Երկար ժամանակէ ի վեր հաստատուած այդ վաճառատունն, որ առ ինքն ուղղեալ յանձնարարութեանց փութանակի կատարմամբ և գուսաց հետ հաստատած բազմաճիւղ յարաբերութեամբն արդէն մեծ հաշակ հանած և իրատամբ կը վայելէ հասարակութեան համարումն, վերջերս ձեռնարկեալ է եղ. ալ առաւած է մեծ քանակութեամբ և զանազան տեսակ ապիւ ու գերդեալ թէյեր, ինչպէս նաեւ պալ և այլ ուծութեամբ և ձեւերով նկարագրագ տուփեր (բանալիներով հանդերձ), որք փարիզի վերջին ցուցահանդեսին մէջ արժանացած են առաջին կարգի մրցանակի եւ գեղարուեստական մէջտեղ հրաշակերտներ կրնան համարուիլ։ Ի միջի այլոց մեր արդէն յաճախորդաց իրը կարգադիր նուէր ծառայելու գերապատշաճ առաւելութիւնը ընծայելով։

Վաճառատունս այցելու պատիւն ընող ամեն կարգի անձինք տեսնելու գոհ պիտի մնան գինոց չափաւորութենէն և ժամանակէն ինչպէս նաեւ մեծագոյն թէյերու ճաշակաւորմամբ ընտրութիւններէն։ 199

HUILE DE HOGG

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդեցութիւնն հաստատուած է 25էն աւելի՝ տարիներու փորձով հետեւալ հիւանդութեանց համար. կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թոքառաջից հիւանդութիւն, հազ, խոյլ, աւշային զեղձերու ուռուցիկներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրբեան, սպիտակ զաւտան, ընդհանուր տկարութիւն և այլն. նաև տկար և փափկակազմ տղաքները զօրացնելու համար շատ դիւրաւ կը խմուի։

Զգուշանալու է սոմորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ որ շահասիրական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և իրբ թէ անոնցմէ աւելի այդութիւն և ախորժահամ տալու համար շինուած են։ Այն իւղերն ուրիշ բանի չեն ճարտարեր բայց միայն ստամոքսը ընդդունայն զրդռելու և հոգնեցնելու. երբեմն շատ վտանգաւոր ևս կրնան ըլլալ։

Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԳԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շշերով կը ծախուի։ Պահանջել հոգիանալուն բարիզի բժշկական ճեմարանին քիմիական զորձոց գլուխ Պ. Լ ըսիւէօրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շշի էթիքէթին վրայ կը գտնուի։ Տէլլա Սուտայի և այլ Պուսոյ համբաւաւոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հոգի մօրիւ ձկան բնական իւղի շշերուն էթիքէթերուն վրայ Գազիոյ կառաւարութեան ենթակ պիտի գտնուի՝ ուրեմն այս մասին ուշադրութիւն դրուցարանի նշանը։ ընդերուէ։

ՍՈՒԼՏԱՆԻ ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՆՇԱՌՈՏ

Դ. Ֆ. ՅՈՒՆԳԻՆ 858

ԵՌԱՑԵԱԼ ԱՆԹԻԲԻՈՒՆ

Լ.Ը. ԲԼՅՏՐԻԼԼԻ

ԸՆԴԴԷՄ ԳԼԽՈՒ ՑԱՒԵՐՈՒ, ՇՈՒՆՉԻ ԲՈՒՆՈՒԵԼՈՒ ԳԵՐԱԶԱՆՑ ԴԱՐՄԱՆ ԻՆՖԼՈՒԷՆԶԱՅԻ ԵՒ ՏԱՆԿԻ

Ասիտ Գառպոնիքը կը փարատէ դեղին գործածութեան յառաջ բերած խիթերն և սրտի խառնուքը։

Լ.Ը. ԲԼՅՏՐԻԼԼ ԵՒ ԸՆԿ ԻԲարիզ, եւ դեղատանց մէջ։ 852